

YILLARI VE SINIRLARI AŞAN HUKUKSUZLUK:

“Kavala'nın tutukluluğunun devamına...”

Giriş

Türkiye, hukukla ilgisi kurulamayacak, adalet kavramının yanına bile yaklaşamayacak çok sayıda davanın yaşandığı olağanüstü bir süreçten geçiyor. Temel haklar ve adalet fikri yanında, evrensel hukuk normlarına hatta yürürlükteki yasalara ve yerleşik yargı usullerine aykırı uygulamalar artık sıradan hale geldi.

Osman **Kavala'nın tutukluluğunun devamı**, beşinci yılını idrak ettiğimiz bir hikâye. Türkiye'de yaşanan yargı karmaşasında, fütursuz hak ihlallerinde çok özel bir yere sahip. Yargının siyasallaşmasının, bir intikam aygıtına dönüşmesinin ete kemiğe büründüğü çok özel bir hadise. Hem niyeti hem hikâyesi hem de sonuçları açısından sınırları aşan ibretlik bir vaka.

Keyfi cezalandırmalar için suç yaratılma gayretinin hatta bunun bile becerilememesinin çok hazin bir örneği. Kanaatlerin, vehimlerin ve varsayımların yeterli sayılmasının, kanıt gösterme ve adil yargılanma gereğinin ortadan kalkmasının bir örneği. Bırakın hakların, hukuk normlarının, basit mantık kurallarının bile hiçe sayılmasının bir örneği.

Osman Kavala, aylarca neyle suçlandığını bilmeden tutuklu kaldı. Utanç vesikalarına dönüşen iddianamelerle zorlama davalar üretilerek yıllarca hapiste kalması sağlandı. Hiçbir somut delil ortaya konulamayan suç isnatları tek tek çökerken ya yenileri üretildi ya da hukuk hileleriyle sistemli cezalandırma inadı sürdürüldü. 4,5 senedir, yaklaşık her ay **tutukluluğunun devamına** karar verildi.

Kavala, ceza yasasının neredeyse her maddesiyle suçlandı. "Gezi Protestolarının" finansörü ve yöneticisi olarak TCK 312. maddeden yargılandı, beraat etti ve tekrar yargılanmaya başlandı. 309. maddeden açılan "darbe düzenleme" iddiası çöktü ve iki kez tahliye kararı verildi ama suçlama devam etti. 328. maddeden casuslukla suçlama denendi, kanıt uydurulamadı fakat iftira sürdü.

Geçerli kanıtların bulunamadığı, yerel mahkeme ve Anayasa Mahkemesi üyelerinin muhalefet şerhleriyle kayda geçirildi, AİHM kararlarıyla hükme bağlandı. Ama zorlamalar bitmedi. Özel olarak mahkeme heyeti değişikliği, savunmadan kaçırılan tanıklar ve saçma dava birleştirmeleri gibi unutulmaz kural tanımazlıklar, anlatması bile zor garabetler yaşandı.

Soruşturma aşamasından itibaren; hazırlayanlar, iddialar ve uygulamalar açısından şaibelerle dolu bir süreç yaşandı. Kirli eller tarafından sistemli çarpıtmalarla üretilmiş değersiz bir yığın, tekrar kıymetlendirilerek suçlamalara zemin yapıldı. Torba davalar üretilerek toplu cezalandırmalara kalkışıldı.

AİHM kararının ısrarla uygulanmaması, konuyu hukuki olmaktan uluslararası siyasi bir krize taşıdı. Türkiye için ilk, Avrupa Komisyonu açısından ikinci örnek olacak bir ihlal incelemesi başladı. Çift taraflı uzatmalara rağmen, Türkiye ağır ihlal suçlamasıyla Avrupa Konseyi'nden çıkartılmayla sonuçlanabilecek biçimde yargılanıyor.

Bu metin, Osman Kavala'nın, yakınlarının ve aslında bütün bir ülkenin, tamamen siyasi gerekçeler ve talimatlarla yönlendirilerek cezalandırılmasının kısa bir özeti. Aşağıda göreceğiniz kronolojiyi takip edince, nasıl her şeyin **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** için yapıldığı açıkça görülüyor.

OSMAN KAVALA
SAVUNMA YAPIYOR

GEZİ DAVASI
23.06.2019

Murat Başol

Neler yaşandı?

18 Ekim 2017

Osman Kavala, Atatürk Havalimanı'nda gözaltına alındı. 1 Kasım'da "Anayasal düzeni değiştirmeye teşebbüs, hükümeti ortadan kaldırma" suçlamasıyla tutuklandı. Kavala, savcı ve hâkim karşısına çıkarılmadan aylarca tutuklu kaldı.

16 Kasım 2018

Osman Kavala'nın kurucusu olduğu Anadolu Kültür'ün bazı yöneticileri gözaltına alındı ve daha önce beraat etmiş Taksim Dayanışması üyeleri ifadeye çağırıldı, sivil toplum profesyoneli Yiğit Aksakoğlu tutuklandı.

19 Şubat 2019

Kavala'nın tutuklanmasından 1,5 yıl sonra iddianame açıklandı. 4 Mart'ta kabul edilen iddianamede, Kavala ve diğer sanıklar hakkında müebbet isteniyordu. Delil olarak ileri sürülenlerin çoğu, içinde suç bulunmayan dinleme kayıtlarıydı.

22 Mayıs 2019

Anayasa Mahkemesi, Kavala hakkında -raportörünün aksi görüşüne rağmen- oyçokluğu ile "ihlal yok" kararı verdi. 24 Haziran, 18 Temmuz ve 9 Ekim'de tahliye talepleri reddedildi. **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

10 Aralık 2019

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Kavala'nın bireysel başvurusuyla ilgili ihlal kararını açıkladı. Kavala'nın makul şüphe bulunmadan siyasi gerekçelerle tutuklandığına hükmederek, sona erdirilmesini istedi.

24 Aralık 2019

Mahkeme, AİHM kararını “kesinleşmedi” gerekçesiyle dikkate almadı. **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

28 Ocak 2020

AİHM kararı “kesinleşmedi” gerekçesi kullanılmaya devam etti. Şaibeli tanıkların savunmadan kaçırılarak gizli duruşmalarda dinlenmesi gibi örnekler yaşandı. Ve **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

6 Şubat 2020

Savcı, iddianamedeki suçlamaları tekrar eden mütalaasında, Osman Kavala, Mücella Yapıcı ve Yiğit Aksakoğlu için ağırlaştırılmış müebbet cezası talebinde bulundu.

18 Şubat 2020

İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi oybirliği ile Osman Kavala'nın ve bazı sanıkların beraatine, yurtdışında olanların dosyasının ayrılmasına karar verdi.

19 Şubat 2020

TCK'nın 309. maddesi uyarınca açılan soruşturmada Kavala yeniden tutuklandı. Daha sonra TCK 328. maddeden bir başka tutuklama kararı alınarak, durum “sağlamlaştırıldı”. İfadesi dahi alınmayan Kavala, adliyeye bile getirilmedi.

Aynı gün Kavala, Silivri Cezaevi'nden çıkmadan başka bir soruşturma gerekçe gösterilerek tekrar gözaltına alındı. Cumhurbaşkanı, beraat kararı için “manevra” dedi.

12 Mayıs 2020

AİHM'in vermiş olduğu hak ihlaline karşı Türkiye'nin yaptığı itiraz reddedildi. Tutuklanmanın hak ihlali olduğu ve siyasi amaçla gerçekleştirildiği kesinleşti.

25 Mayıs 2020

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne AİHM'in Osman Kavala hakkında vermiş olduğu tahliye kararının uygulanmadığına ilişkin dilekçe sunuldu.

3 Eylül 2020

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, AİHM'in Kavala hakkında vermiş olduğu ihlal kararının uygulanmasını ve Kavala'nın derhal serbest bırakılmasını talep etti.

24 Eylül 2020

Kavala'nın bireysel başvurusunu gündemine alan Anayasa Mahkemesi, beş gün sonra Kavala hakkındaki karar toplantısının ertelendiğini açıkladı.

29 Eylül 2020

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, TCK'nın 309 ve 328. maddelerinden Kavala'nın cezalandırılmasını talep eden iddianame düzenleyerek 36. Ağır Ceza Mahkemesi'ne sundu.

8 Ekim 2020

İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, yeni iddianameyi kabul etti. Osman **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

3 Aralık 2020

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Anayasa Mahkemesi'nin daha fazla ertelemekten AİHM kararına uygun düşecek şekilde dosyayı görüşmesine dair ara kararını açıkladı.

18 Aralık 2020

İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, Osman **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

29 Aralık 2020

Kavala'nın bireysel başvurusunu görüşen Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine karar verdi. Karar 7'ye karşı 8 oyla, oy çokluğuyla alındı.

22 Ocak 2021

İstanbul Bölge Adliyesi Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, 2020'de Gezi Davası hakkında verilen beraat kararını bozdu. Davayı yeniden görülmesi için 30. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yolladı.

5 Şubat 2021

36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan dava duruşmasında, **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi ve dava dosyasının İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yürüteceği Gezi Davası ile birleştirilmesine karar verildi.

28 Nisan 2021

2020 yılındaki beraat kararı sırasında dosyaları ayrılan yurtdışındaki sanıkların dosyasının Gezi ana davasıyla birleştirilmesine karar verildi. Daha önce sonuçlanan Çarşı Davası'ndaki beraat kararı, Yargıtay tarafından bozuldu.

21 Mayıs 2021

İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi, Çarşı ve Gezi dosyalarının birleştirilmesi için dosyaları istedi. Ve yine **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

9 Haziran 2021

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, AİHM'in Osman Kavala ile ilgili kararlarının uygulanmaması ve derhal salınmaması halinde Türkiye'ye ihlal prosedürü başlatacağını açıkladı.

15 Haziran 2021

30. Ağır Ceza Mahkemesi, Çarşı Davası'nın sürdüğü 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nden davaların birleştirilmesi için muvafakat talep etti. Ve **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verildi.

12 Temmuz 2021

13. Ağır Ceza Mahkemesi Gezi ve Çarşı davalarının birleştirilmesine muvafakat vermedi. Ancak iki hafta sonra geçici olarak bu mahkemeye atanan 30. Ağır Ceza Başkanı, kendi istediği muvafakati verdi.

2 Ağustos 2021

30. Ağır Ceza Mahkemesi, Çarşı ve Gezi davalarının birleştirilmesine karar verdi. Ve elbette, *Kavala'nın tutukluluğunun devamı* kararı verildi.

16 Eylül 2021

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Kavala'nın derhal serbest bırakılması talebini ve aksi takdirde ihlal prosedürünün başlatılacağı uyarısını tekrarladı.

8 Ekim 2021

Birleştirme sonrasında 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ilk duruşmada yine Osman *Kavala'nın tutukluluğunun devamı* kararı çıktı.

18 Ekim 2021

AB üyesi 7 ülkenin yanı sıra, ABD, Kanada ve Yeni Zelanda'nın da aralarında bulunduğu 10 ülke büyükelçisi, ortak bir bildiriyle Kavala'nın derhal serbest bırakılması çağrısı yaptı.

21 Ekim 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan, büyükelçilerin açıklamasına ilişkin, "bunları ülkemizde ağırlamak gibi bir lüksümüz olamaz" diyerek tepki verdi.

22 Ekim 2021

Osman Kavala bir açıklama yaparak, Cumhurbaşkanı'nın yargılaması devam eden bir kişiye dönük suçlama ve hakaretlerinin adil yargılama imkânını yok ettiğini söyleyerek duruşmalara katılmama kararı aldığını beyan etti.

26 Kasım 2021

Birleştirme sonrasında 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ikinci duruşmada yine *Kavala'nın tutukluluğunun devamı* kararı verildi.

2 Aralık 2021
Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, AIHM kararına rağmen Kavala'yı serbest bırakmayan Türkiye için ihlal sürecinin ilk aşamasını başlattı.

2 Şubat 2022
Avrupa Komisyonu Bakanlar Komitesi, Türkiye aleyhine başlattığı "ihlal prosedürünün" ikinci aşamasını da kabul etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan "Bizim mahkemelerimizi tanımayanları biz de tanımıyoruz" dedi.

17 Ocak 2022
Çarşı ve Gezi davalarını birleştirme kararı sonrasında 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen üçüncü duruşmada da Kavala'nın tutukluluğunun devamı kararı verildi.

21 Şubat 2022
Mahkeme başkanı değiştirilerek birleştirilen Gezi ve Çarşı davaları yeniden ayrıldı. Avukatların zorlama birleştirmenin asıl gerekçesi olduğunu işaret ettikleri şekilde; **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı tekrarlandı.

4 Mart 2022
Davaların ayrılmasının hemen ardından savcı hızlı bir biçimde mütalaasını verdi. 72 sayfalık mütalaada mesnetsiz iddialar tekrarlanarak, Osman Kavala ve Mücella Yapıcı için ağırlaştırılmış müebbet istendi.

21 Mart 2022
Kavala'nın avukatlarının hangi suçtan ve hangi maddeye göre tutukluluk talep ettiği sorusuna cevap veremeyen savcı, rutini bozmadı. Mahkeme de **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı verdi. Savunmalar için süre talebi dikkate alınarak duruşma ertelendi.

BU DAVALARIN MEŞRU BİR ZEMİNİ YOK

Herhangi bir davanın veya suçlamanın mevcut yasalarla, hukukla bir bağının olması; mantığa, vicdana uygun dayanaklarının bulunması gerekir. Birilerini suçlu ilan edebilmek için açıkça tanımlanmış bir suç tarifi istenir: “Kanunsuz suç olmaz.” Atılan suçun meşru ve güvenilir kanıtlarla ortaya konması, delillerin hukuki yöntemlerle elde edilmesi ve adil yargılama gerekir. Osman Kavala’nın yıllardır haksız biçimde hapiste tutulmasına neden olan soruşturma ve davalar serisinde, bunların herhangi biri mevcut değil!

Kavala’nın yargılanması sürecinde, en yetkili siyasi aktörler kamuya açık suçlamalar yaptılar, Cumhurbaşkanı’nın yargıyı yönlendiren açıklamalarını işittik. Bu yüzden Kavala, duruşmalara katılıp buna meşruiyet kazandırmanın lüzumsuz olduğunu söylemek zorunda kaldı. Siyasiler, yargı mensupları ve yönlendirilmiş medya, bilgi kirliliği üretti. Hukuk gerekleri, usul kuralları, mahkeme kararları uygulanmadı. Meşruiyeti ve dayanağı olmayan, açık siyasi niyetlerle oluşmuş cezalandırma süreci, adeta gözümüze sokuldu. **Kavala’nın tutukluluğunun devamı** için ne gerekiyorsa o yapıldı.

Bu davanın hukuki bir zemini olmadığı, artık ulusal ve uluslararası mahkeme kararlarında açıkça kayıt altına alınmış durumda. Anayasa Mahkemesi üyelerinin

yazdığı muhalefet şerhleri açık örnekler içeriyor. Örneğin AYM Başkanı Zühtü Arslan, “suçun varlığına dair kuvvetli belirti bir yana basit şüphenin dahi ortaya konulamamış” olduğunu söylüyor. Üye Engin Yıldırım, Kavala’nın aynı olguya dayalı suçlamalarla iki kez tahliye edilip üç kez tutuklanmasını “Kafkaesk bir hukuk sarmalına” benzetiyor.

Gezi Davası 18 Temmuz 11
Osman Kavala

İLK DÜĞMEDEN SON DÜĞMEYE KADAR YANLIŞ

Osman Kavala'yı yıllardır hapiste tutan dava ve soruşturmalar serisi, en başından itibaren bilinçli bir sakatlıkla malul. Bu konuda, başka kaynaklara başvurmaya gerek olmadan, doğrudan Gezi Davası iddianamesinde yer almış açık bir itiraf var: "Soruşturmanın, FETÖ/PDY silahlı terör örgütü militanı oldukları tespit olunan şahıslar tarafından başlatıldığı ve yönlendirildiği". Devletin resmî tanımıyla, bir suç örgütünün suç işlemek için hazırladığı belgeler, "yeniden kıymetlendirme" adı altında bu davalar ve soruşturmaların zemini yapıldı.

Kavala'ya yöneltilen suçlamaların dayandığı soruşturmayı başlatan savcılar, güvenlik görevlileri, polis amirleri, çeşitli davalarda yargılandılar. Bir kısmı mahkûm oldu, bir kısmı ise hâlâ firari. Dinleme kararlarını veren, soruşturma izinlerini uzatan hakimler de "FETÖ" sanığı veya firarisi. Dinlemeleri ve teknik takipleri yapan emniyet mensupları aynı örgütün üyesi olmakla suçlanmış kişiler. Yani Kavala'ya bugüne kadar açılan bütün soruşturma ve davaların malzemesini sağlayanlar tescilli kumpasçılar.

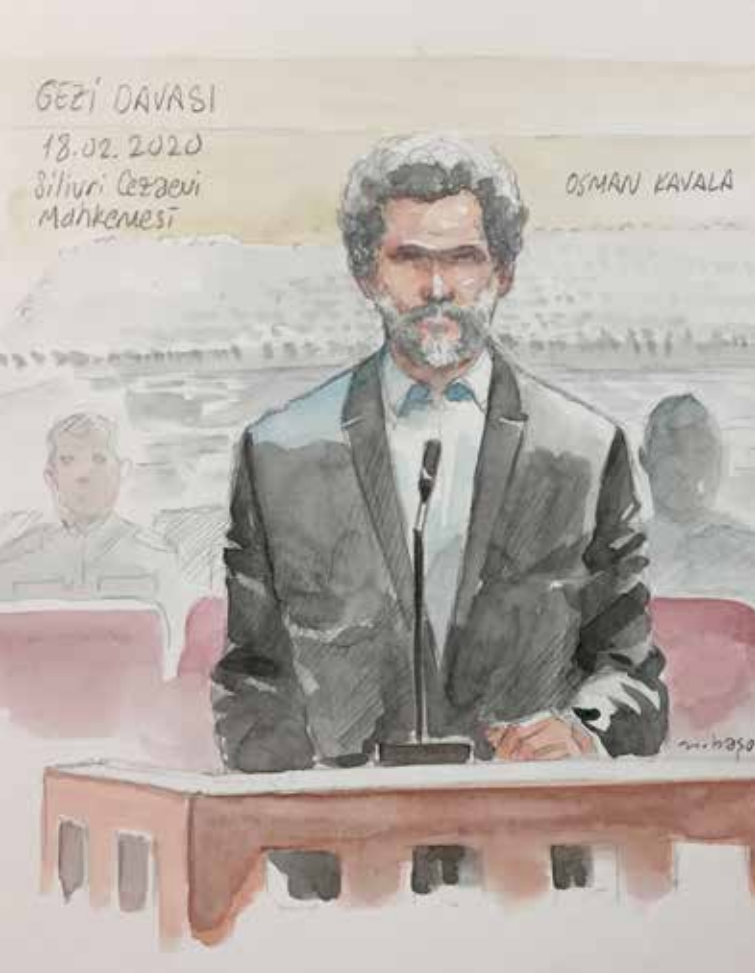
YAPIŞTIRILAMAYAN SUÇ, UYDURULAMAYAN DELİL

Kavala'nın yıllardır hapiste tutulmasına gerekçe yapılan iddialara kanıt diye ileri sürülenler, açık mantıksızlık hatta saçmalıklarla dolu. Mesela, Henri Barkey ile Kavala'nın yurtdışı teması diye söylenen tarihte, değil görüşme aynı şehirde dahi olmadığı kanıtlandı. Milyonlarca insanın paylaştığı Taksim civarındaki baz istasyonundan eş zamanlı telefon sinyali alınması, ilişki

kanıtı gibi gösterildi. "Delil bulamadık, çünkü istihbaratçılar iz bırakmaz" bahanesi iddianamelere yazıldı. Ancak sayfalarca dinleme kaydında, suç isnadını destekleyecek tek bir cümle bile bulunamadı.

Kavala'ya yöneltilen casusluk suçlamasına kanıt olarak, bazıları hiç çekilmemiş, çekilmiş olanlar ise Antalya Film Festivali dahil çeşitli etkinliklerde gösterilmiş ve haklarında herhangi bir takibat yapılmamış belgesellerden bahsedildi. Bazı sanıklara ait dinleme kayıtlarından iddianameye aktarılan bilgilerin yanlış, eksik veya çarpıtılmış olduğu ortaya çıktı. Mesela, son duruşmada Yiğit Aksakoğlu'nun iddianamede yer aldığı gibi OTPOR üyesini Türkiye'ye çağırmayı önermeyip tam aksini söylediği anlaşıldı.

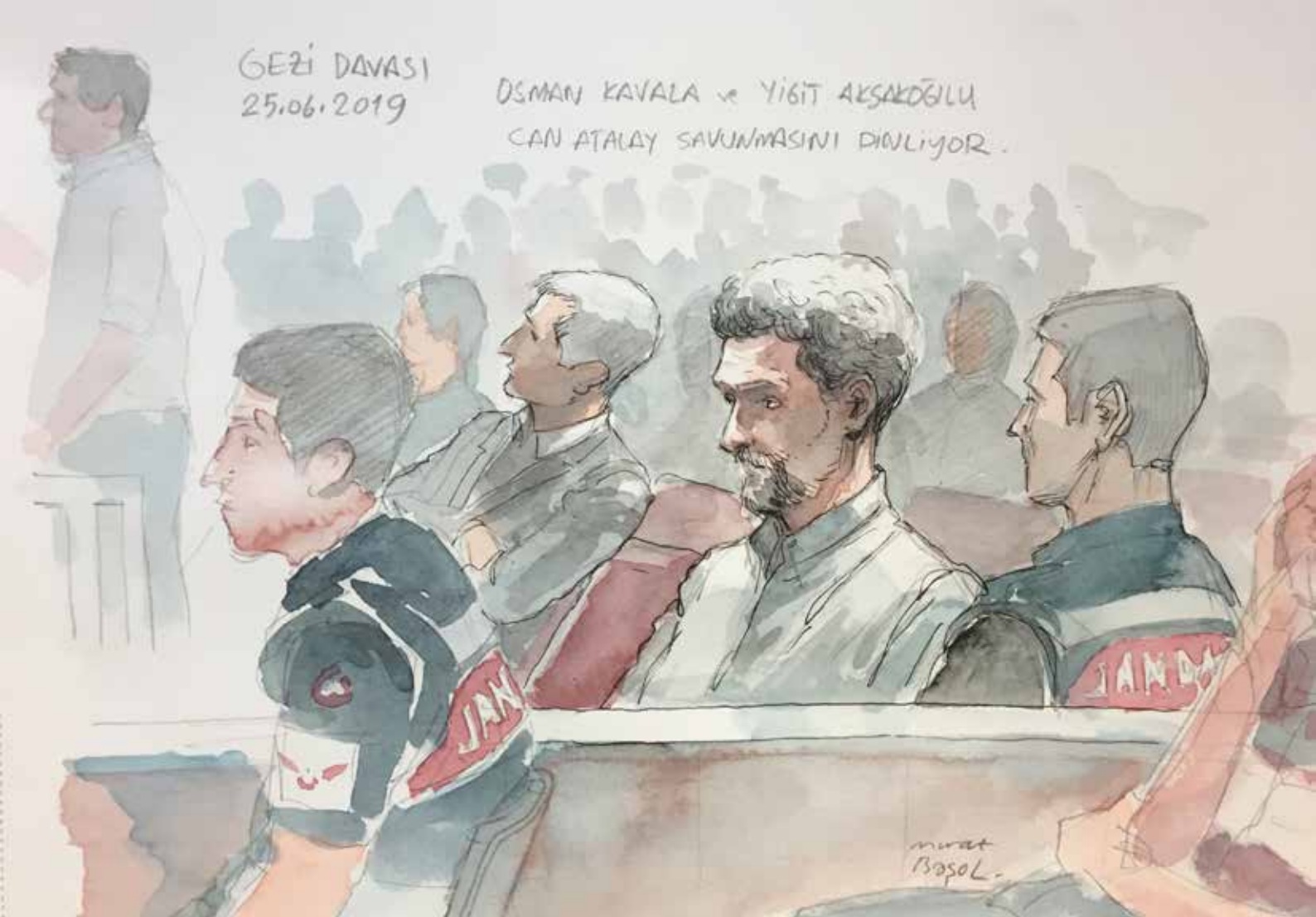
En ağır cezaların istendiği suçların nasıl işlendiği, sanıkların birbirleriyle ve iddialarla bağlantıları bütün zorlamalara rağmen kurulamadı. Mesela, birleştirilen davada Çarşı taraftarına Kavala'yı soran savcı, "hangi takımda oynuyor" cevabını aldı. Gezi finansörü olarak suçlanan Osman Kavala'nın, bu iddiaya dayanak oluşturacak herhangi bir para trafiğine rastlanmadığını MASAK belgeleri ortaya koydu. Daha önce beraat ile sonuçlanan Gezi Davası'nda savcının tanığı, akıl sağlığının yerinde olmadığını kendisi açıkladı.

HUKUK, YASA, KURAL VE USUL TANIMAZLIK

Osman Kavala'nın tutukluluğunun devamı için yürütülen hukuk ve akıl dışı süreç, mevcut yasalar ile usul kurallarını da hiçe sayarak yürütüldü. Resmî yazıların ve kayıtlarının çarpıtılmasından tanık isimlerinin sahte çıkmasına kadar çeşitli anormallikler görüldü. Avukatlardan kaçırılan duruşmalara veya tek bir karar için atanan, değiştirilen mahkeme heyetlerine şahit olundu. İsmarlama bozma kararlarında, açıkça "delil yetmiyorsa yenilerini bulun, bulamazsanız tekrar arayın" demekten kaçınılmadı. Özellikle 2020 kışında yaşanan süreç, hukuk skandalının kural tanımazlığında müstesna örneklerle dolu.

Kavala 18 Şubat'ta Gezi Davası'nda beraat etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan karara "manevra", yandaşları "darbe" dedi ve Kavala bırakılmadı. Birkaç ay önce tahliye edildiği 15 Temmuz soruşturması gerekçe gösterilerek tekrar tutuklandı. Bu tutuklamanın "çürüklüğü" ortaya çıkınca, casusluk suçlamasıyla yeni bir tutuklama kararı daha verildi. On gün sonra, daha önce iki kere yapıldığı gibi "15 Temmuz dosyasından" tekrar tahliye edildi. Kavala'nın tutukluluğunun devamı için seferber olan yargı, bir ay içinde, üç ayrı suçtan, bir beraat, iki tutuklama ve iki tahliye kararı vererek olağanüstü bir performans gösterdi.

BAZEN TORBAYLA, BAZEN TEK BAŞINA

Arzu edilen karara göre mahkeme heyeti değiştirilmesi, savcıların yazım hatalarını bile düzeltme gereği duymadan kes-yapıştır iddianameleri ve mütalaaları sürecin sıradan halleri. Ancak usul saçmalıkları bunlarla sınırlı kalmadı.

Kavala'nın tutukluluğunun devamı için, bazen aynı dosyadan farklı davalar açıldı, bazen ilgisiz davalar birleştirildi ve birkaç ay sonra "ne ilgisi var" denilerek tekrar ayrıldı. 2020'de Gezi Davası'ndaki ikinci beraat kararından bugüne kadar gelen olaylar, ancak absürt bir senaryoda görülecek cinsten.

İstinaf mahkemesi Gezi Davası'ndaki, Yargıtay ise Çarşı Davası'ndaki beraat kararlarını bozdu. Bozma kararlarında, yerel mahkemelere yapmaları gerekenler işaret edilmiş, Çarşı, Gezi, 15 Temmuz, Kavala ve Barkey davalarının irtibatlandırılabilceği belirtilmişti. Yerel mahkemeler, bu arzuya uyarak birleştirme kararları verdi. Hatta birleştirme taleplerine muvafakat vermeyen mahkeme başkanları değiştirildi. Üstelik, bu kararı almak için geçici görevle atanan mahkeme başkanının, beş hafta önce talebi yapan mahkemenin başkanı olmasının çok tuhaf görüleceği bile önemsenmedi.

Kavala, Barkey, Çarşı, Gezi ve 15 Temmuz dosyalarını içeren torba bir dava yaratıldı. Birleştirme kararları öncesinde verilen duruşma tarihi son anda öne çekilerek, suç kapsamı ve niteliği değiştirilen yeni davada alelacele yine **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** kararı alındı. Süreci uzatmak için şaşırtıcı hamlelerle Gezi ile birleştirilen Çarşı Davası, 2022 Şubat'ta bu kez hızlanma ihtiyacı ortaya çıkınca, ana davayla ilgisi olmadığı gerekçesiyle yeniden ayrıldı. Sekiz yıl önce herkesin gözü önünde yaşanmış olayların birbiriyle ilgisine bir türlü karar veremeyen yargı mensuplarını izledik.

24. HAZİRAN 2019 SİLİVRİ
GEZİ DAVASI Osman Kavala Savunması.

SINIR TANIMAYAN BİR HUKUK SKANDALI

Uydurulmuş suçlamalara tek bir kanıt bulunmadan hapiste tutulan hatta kendisine yöneltilecek suçta dahi karar verilemeyen **Kavala'nın, tutukluluğunun devamı** uluslararası bir mesele oldu. AİHM, Türkiye'nin bütün yolları deneyerek uzatmaya çalıştığı, uygulamadan kaçmak için türlü bahaneler ürettiği yargılama sonrasında, Kavala'nın ağır bir hak ihlaline uğradığına ve siyasi gerekçelerle cezalandırıldığına hükmetti. Türkiye'nin gereğini yerine getirmediği bu hüküm, hızla diplomatik bir krize dönüştü.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, AİHM kararına rağmen **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** üzerine 2020 sonunda Türkiye'yi uyardı ama bir yıl boyunca somut adım atılmadı. 2021 Ekimi'nde ABD, Almanya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İsveç, Kanada, Norveç ve Yeni Zelanda'nın Ankara büyükelçileri ortak bir açıklama

yaparak Kavala'nın derhal serbest bırakılmasını ve yeni davalar yaratarak sürecin uzatılmamasını istediler. Erdoğan, büyükelçileri sınır dışı imasıyla tehdit ederek, dava hakkında yine "mütalaa" verdi. Kavala, artık davalara katılmasının gereksiz olacağını açıkladı.

2 Aralık 2021'de Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, ihlal prosedürünün ilk aşamasını başlatma kararı aldı. Türkiye'nin cevabı da **Kavala'nın tutukluluğunun devamı** oldu. İki ay sonra 2 Şubat 2022'de sürecin ikinci aşaması başlatıldı ve Türkiye'nin ihlalinin tespiti için dosya AİHM'e gönderildi. AİHM'in kararın uygulanmadığına yönelik tespiti ile birlikte üye ülkenin Avrupa Konseyi'ndeki bazı haklarını kısıtlamaktan üyeliğini askıya almaya kadar uzanan bir dizi yaptırıma karar verme hakkı bulunuyor. Daha önce sadece bir kere Azerbaycan için uygulanmış prosedür, şimdi Türkiye için işliyor.

SON VERİN

Kavala'nın tutukluluğunun devamı için kurgulanmış bu uzun ibret hikâyesi, arkasındaki niyeti daha en baştan ve sonraki her aşamada ortaya koydu. Sürecin açık bir siyasi cezalandırma niyetine dayandığı, artık uluslararası mahkeme kararlarıyla kesinleşmiş bir tespit. Kavala için ileri sürülen suçlamalar ve açılan davalar, en başında olduğu gibi bugün de herhangi kanıt ortaya koyamadığı gibi hukuki dayanaktan tamamen yoksun. Davalar birleştirilse de ayrılrsa da, suç tanımı değiştirilerek tekrar açılrsa da, Cumhurbaşkanı sürekli mütalaa verse de, bu sonuç değişmiyor.

22 Nisan 2022'de, Kavala hakkındaki bütün suçlamaların buluşturulduğu davanın yeni bir duruşması yapılacak. Yukarıda kaba özetini verdiğimiz kronoloji ve yaşananlar gösteriyor ki, hiçbir aşamasında hukuki olmayan bu sürecin sonucuna dair hukuki bir yorum yapmak imkânsız, belki de lüzumsuz. Son duruşma öncesinde savcının verdiği mütalaa da başlangıç noktasından bir arpa boyu yol gidilmediğini gösteriyor. Başlatan iradenin ve arkasındaki niyetin güncel ihtiyaçlarının belirleyici olması kimseyi şaşırtmayacak.

Yılları ve sınırları aşan bu hukuksuzluk, artık sürecin mimarlarının ihtiyaçlarına göre şekillenmemeli. Kavala'ya çektirilen eziyete, bu ülkeye taşıtılan utanca derhal son verilmeli. Türkiye'nin yargı tarihine ve uluslararası ilişkiler siciline işlenen bir ayıp olduğu için son verilmeli. Bu ülkede yaşayan her insanın daha adil ve özgür yaşayabilecek bir gelecekte umutlanması için son verilmeli. Kavala, derhal serbest bırakılmalı, başlangıç noktasından itibaren hukuksuz olan bu soruşturmaların tamamı bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmalı.

Hapisliğinin üçüncü yılında Açık Radyo'ya yazdığı mektupta, her şeye rağmen "Gracias a la vida" diyecek kadar iyimser olan Osman Kavala'ya birakalım sözü. 2 Kasım 2021'de onlarca kere duyduğu **tutukluluğunun devamı** kararı sonrasında şöyle diyordu: *"Hayatımın dört yılını kaybettikten ve bir 'memleket sorunu' haline geldikten sonra, teselli bulabileceğim şey, yaşadıklarımın yargıdaki sorunlarla yüzleşilmesine katkıda bulunması ve benden sonra yargı karşısına çıkacak olanların daha adil bir muamele görmeleri ihtimalidir."*